

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9. szám.
Telefon: 42. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő.

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet-
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedezmény.

Népmentő akció a felvidéken.

— dec. 9.

(y) Várjuk már évente s a legnagyobb érdeklődéssel olvassuk át ama füzeteket, melyekben a földművelésügyi kormány hegyvidéki kirendeltsége számol be egy esztendői üdvös tevékenységéről. A kirendeltségnek volt főnöke, vaskos kötetben a legnagyobb részletességgel mindazon eseményeket felsorolja a ruthén akció 1907. évi működéséből, melyek ez intézményt legfőbb vonásaiban megismertetik azzal a közönséggel, melynek a beszámolót képező évkönyvek mindenkor élvezetes olvasmányai voltak eddig, mert azokból a kormány helyes közgazdasági politikáját látja egy olyan vidéken érvényre jutni, ahol a népmentésre valóban szükség van s ahol a helyes irányban vezetett ezen akció milliókra menő közvagyonot termel és száz-ezernyi kivándorlásra kész ember munkáskezét adja vissza a hazának.

Nekünk zemplénvármegyeieknek a kirendeltség most megjelent 1907-iki évkönyve annál becsesebb, mert az vármegyénk vonatkozóan több olyan adatot tartalmaz, melyek úgy a házi ipar fejlődésének, mint a hitelszövetkezetek prosperálásának igen érdekes részleteit tárják fel. — Most még a szövetkezetek számának szaporodásáról nem, csak a meglevők erősbödéséről adhatunk azonban hírt az évkönyv alapján, sőt még az az óhajtásunk sem teljesült, amit a múlt évi hasonjellegű közleményünkben hangoztattunk, hogy a kirendeltségnek vármegyénk felsővidékén s főleg a homonnai kir. tanfelügyelői kirendeltség területén, új állami iskolák szervezése érdekében való közreműködése azon eredménnyel is járt volna, amit a kirendeltség célul tűzött maga elé s amely irányban a közoktatásügyi kormánynál tett is már lépéseket, amint arról előző évkönyveiben beszámolt. Új népiskolák szervezéséről azonban a jelenleg kezünkbe jutott évkönyve még nem adhat számot, de reméljük, hogy a jövő éven itt is meglesz a kívánt eredmény.

Ujtás nálunk a kirendeltség kezdeményezése folytán Rákóczi községben bevezetett himző házi ipar, amely igen értékes és jövedelmező iparágat a kirendeltség már az 1900. évi párisi világkiállításon bemutatott s ahol annak produktumai kitényítésben

részesültek. Rákóczi most 30, — iskolát végzett növendékleányt foglalkoztat e szép és művészi ipari munka, kik meglehetősen kereseti összegre tesznek szert szorgalmuk útján. A földművelésügyi miniszterium évi 2000 koronával szubvencionálja a rákóczi himző házi ipari tanfolyamot.

A hitelszövetkezetek életében nagyobb fejlődés nem történt az elmúlt év folyamán Zemplén vármegyében; — a kirendeltség felügyelete alatt ma is csak az a 3 hitelszövetkezet áll, melyek még 1905-ben alakultak. Forgalmuk azonban mint az évkönyvhöz csatolt táblázatból kitényik, emelkedőben van. (Ugar, Utcás, Harcos.)

Ami a ruthén akció gazdasági nagy jelentőségét illeti, arra nézve röviden a következő adatokra kell még kiterjeszkednünk, mint amelyek dokumentumai annak, hogy a Darányi Ignác földművelésügyi miniszter által ez előtt 10 évvel kezdeményezett ruthén akció immár terebélyes fává s nemzetgazdasági életünkben is oly hatalmas tényezővé nőtte ki magát, mely amíg a nép jólétét munkálja, egy jobb jövő talaját okos kézzel s biztos megfontoltsággal készíti elő.

Egy év lefolyása alatt 60 ezer hold területű földhöz juttatta a kirendeltség, illetve az állam eme segély akciója e ruthén lakosságot. E területet részben örök áron, részben bérletre szerezték meg a kisgazdák s 33 község lakossága jutott így földhöz, mely ide köti s a kivándorlástól visszatartja őket. Egész télen át tanfolyamokat rendez a kirendeltség, amelyek keretében az okos gazdálkodásra, állattenyésztésre s általában az élet amaz ágazataira oktatja ki a népet, amelyekből ők vidékük viszonyait tekintve megélhetnek és boldogulhatnak. Kétezernél több család foglalkozott háziiparral 1907-ben s egy-egy család téli keresete e cimen átlagban 87 korona volt. Hogy pedig 87 korona mit jelent a szegény ruthén népnél télen át, azt csak a viszonyokkal teljesen ismerősök tudják kellőleg méltányolni.

A kirendeltség felügyelete alatt álló, összesen 130 hitelszövetkezetben 1.233,974 kor. tőkét van. Ez az összeg is tulnyomó részt a házi ipari keresetből elért megtakarítás folytán gyűlt össze, amely összegeket gondos és jóakaratu s okos vezetők nélkül elfecsérelt volna fillérenként a ruthén, míg így hatalmas s mondhatni imponáló

összegű tőkét gyűjtene maguknak.

E néhány adatról máris nyilvánvaló ama mérhetlen haszon, mely nemzetgazdasági s erkölcsi szempontból felvidéki népünkre hárul a kirendeltség nagyarányú tevékenysége által. Vajha mentől tágabb körben terjesztené ki a kirendeltség e tevékenységét Zemplén vármegye színnai és mezőlaborci járására is, ott igen hálás a talaj a jóakaratu munkálkodásának s minden göröngy melyet a helyes gazdasági tevékenység népünk kezébe megnyer vagy abban megtart, egyuttal a magyar nemzet részére elért haszon.

Főleg lelkesek, tanítók s községi előljárók figyelmébe ajánljuk a kirendeltség most megjelent 1907-iki évkönyvének átolvasását; sok üdvös tanulság meríthető abból, de egyuttal biztatás és helyes utmutatás az igazi népmentés terén való munkálkodásra.

Egán Ede nevét arany betűvel írta fel a magyar történelem. Ez a nagy eszű és vaskezű ember volt megalapozója annak az óriási műnek, mely Rákóczi ruthéneinek megmentését tűzte célul maga elé. Egán meghalt, de szelleme él és az általa elvetett mag jó talajban bő aratást ígér magyar hazánk javára. A kirendeltség jelenlegi vezetője szintén tevékeny, nagy munkaszeretettel megáldott egyén. — Méltó utóda lesz Berzeviczy Zsigmond m. kir. gazdasági felügyelő, a kirendeltség vezetésében is nagynevű elődének, — kívánatosnak tartjuk, hogy közhasznú tevékenységét mentől tágabb keretekben terjessze ki Zemplén vármegye felsővidékére is.

— dec. 9.

A Magyar Földhitelintézet új igazgatója. A Magyar Földhitelintézet felügyelő bizottsága gróf Mailáth József elnöke alatt december 6-án ülést tartott, mely ülésében gr. Hadik Bélát, ki a pénzügyi osztályban helyettes igazgatói teendővel volt megbízva, az igazgatóság kebelében megüresedett igazgatói állásra megválasztotta és az igazgatóság öt egyidejűleg a pénzügyi osztály vezetésével megbízta. Gróf Hadik Béla e megválasztásával közgazdasági és pénzügyi életünk egyik elsőrendű, fontos pozíciójára került s kétségtelenül kiváló, sokoldalú tevékenysége egy újabb nagyfontosságú működési körben fog e megválasztás révén érvényesülhetni. Hadik Béla grófnak különben e téren már eddig is nagy érdemei vannak, mint a földhitelin-

tézet pénzügyi osztálya eddigi helyettes igazgatójának s ezen érdemeket elismerve és méltányolva választotta meg a felügyelő-bizottság egyhangulag igazgatónak, reábizva a pénzügyi osztály vezetését. Gr. Hadik Bélát megválasztása alkalmából Zemplén vármegyéből is nagyon sokan üdvözölték levélben vagy táviratilag azon feleldhetetlenül kedves időkre való visszaemlékezésével, mikor a kiváló főúr, mint megyénk főispánja nyerte meg Zemplén vármegye közönségének osztatlan bizalmát, szeretetét és nagybecsülését mindenkit tiszteltre gerjesztő egyéni tulajdonságainál fogva.

Az állami tisztviselők lakbérére. Az állami tisztviselők lakbérére az új megállapítás szerint most utalványozza a pénzügyminiszter. A kassai áll. tisztviselőkre rendkívül kedvező az eredmény, mert a fővárosi lakbérének 90%-át kapták. E napokban utalványozva lesz a sátoraljaujhelyi állami tisztviselők lakbérére is, kik azt várják nehezen, hogy megkapják-e a 80%-ot, vagy csak 70-nél maradnak.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(x) Államsegély tüzkárosultak részére. Meczner Gyula főispán előterjesztésére a belügyminiszter a velejti tüzkárosultaknak 280 korona, a varannói tüzkárosultaknak 200 korona, a vékei tüzkárosultaknak 210 korona, és a kisterebesi tüzkárosultak részére 200 korona államsegélyt utalványozott.

(x) Gazdasági cseléd jutalmazása. A földművelési miniszter Meczner Gyula főispán előterjesztésére Liszkay Ferenc ricei gazdasági cselédnek, ki 30 éve szolgál a jászóvári prépostság ricei uradalmában 100 korona jutalmat és elismerő oklevelet adományozott.

(x) A közigazgatási bizottság ülése. Zemplén vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 14-én, hétfőn délelőtt 9 órakor tartja meg a vármegyeház nagytermében Meczner Gyula főispán elnökletével december havi rendes ülést. — Következő napon, dec. 15-én a törvényhatóság évnegyedes, rendes közgyűlése veszi kezdetét, mely előreláthatólag több napon át fog tartani, s így e hetet bátran nevezhetjük a gyűlések hetének.

(x) Rendkívüli városi közgyűlés. Sátoraljaujhely rend. tan. város képviselőtestülete folyó hó 22-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya az 1906. évi zárszámadás ügye fogja képezni. A közgyűlésre a h. polgármester a következő körlevelet bocsátotta ki: „Elnöki körlevél. A képviselőtestület t. tagjait f. évi december hó 22-én délután 3 órakor megtartandó rendkívüli közgyűlésre a zárszámadás 1 példányának megküldése mellett tisztelettel meghívom. Sátoraljaujhely, 1908. évi december hó 4-én. Kiss Ödön, h. polgármester. — Tárgy: Az 1906. évi házi pénztári és a város által kezelt alapok ugyanazon évi számadásainak felülvizsgálata.

HIREK.

Kirakataink és az izlés.

— dec. 9.

Igy, karácsony táján, mikor a kereskedők az év legjobb vására: a karácsonyi vásár előtt állanak — mindenütt átalakítják az üzletek kirakatait, hogy a közönséget az egyes cikk-ujdonságokkal megismertetve, azt még vétel-kedv hiányában is — üzleteikbe csalogassák.

Sátoraljaujhelyben alig van egy pár kereskedő, ki gondot fordítana kirakatainak rendezésére. Van egy pár igazán dicséretre méltó példa, de nagyon kevés követőre talál.

Pedig a vonzó, izlést eláruló kirakatok a legjobb reklámjai a kereskedőknek. Nem is hiába külön mesterség például a fővárosban a kirakatrendezés, de meg kell adni, hogy szakértelmet s a mi fő: raffinált izlést igényel. Mert az ügyes, élelmes, a közönség izlését ismerő kereskedő-cég jól tudja, hogy kirakata kinos, melyre vigyázni kell s melyet féltő gonddal kell rendeznie, óvni.

Kissebb városokban, mint például nálunk Sátoraljaujhelyben is sajnosan nélkülözünk általánosságban az üzlet-kirakatok rendezésére fordított gondot. S ha egyszer évenként így karácsony táján minden kereskedő átrendezi is kirakatát, hiányzik a rendezésből az a raffinált ötletesség és izlés, melyet ebben a gyakorlat ad meg.

Nálunk még nem érzi azt minden cégtulajdonos át, hogy az üzletet kereső idegenek csakis a kirakatok benyomásai után indulnak s azért van nagyobb városokban például minden kirakat lángzóban, hogy magára s az üzletre felhívja a közönség figyelmét. Nálunk a kereskedők legtöbbszörre megelégszenek azon vevői körrel, melyet maguknak idők során megszerezni sikerült s nem tartják fontosnak a reklámnak azt a módját se, melyet megszerezniük csakis rajtuk áll s csekély fáradságon kívül anyagi áldozatba nem kerül.

Nagyobb városokban nincs üzlet kirakat nélkül, sőt itt a kirakatok sajnálatosan a bejárati ajtó rovására tengenek tul, azokat teszi szűkké a széles kirakat. Az élelmes kereskedő azonban tudja, hogy gyakrabban fog kinyitni vevők előtt a szűk ajtó, ha vonzó a kirakata.

Eltekintve attól, hogy a gondosan rendezett üzlet-kirakatok más külsőt kölcsönöznek az utcának is, sőt képesek a megszokott korzó át-helyezésére is, magukhoz csalogatva a közönséget: tisztán a kereskedők érdekében áll elsősorban a kirakatoknak gonddal és izléssel való rendezése.

Karácsonyi vásár előtt állunk s most folyik városunkban is a kirakatok rendezése; talán nem lesz a puszta kiáltott szó, ha felhívjuk kereskedőink figyelmét a reklámnak erre az utólrhetlen s legolcsóbb fajára. Sátoraljaujhelyben különben is már több kereskedőnek vannak olyan gonddal rendezett kirakatai, melyek igazán fővárosi nivón állanak.

Igazán dicséretes lenne, ha ez az egy pár példa minél számosabb követőre találna s hogy találhasson: annak épen most, a karácsonyi vásár előtt érkezett el a legfőbb ideje.

—1.

— Egyházi hír. Urbán István tapolyhanusfalvai róm. kath. káplánt a kassai püspök Homonnára helyezte át.

— Kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Wrochovszky József volt es. és kir. hadnagy budapesti lakost ideiglenes minőségű cukorgyári ellenőrré nevezte ki a szerencsi cukorgyárhoz. — A kassai kir. itélőtábla elnöke Ecsedy József homonnai kir. járásbírói díjtalan joggyakorlatot díjas joggyakorlókra nevezte ki.

— Sub auspiciis. A király megengedte, hogy Buza László, a sárospataki ref. főiskolai jogakadémia fiatal tanára, a kolozsvári egyetemen sub auspiciis regis avattassék az államtudományok doktorává.

— Házasság. Rosenberg Gedeon Géza miskolci kereskedő f. hó 6-án, vasárnap délelőtt fél tizenkét órakeresztül örök hűséget elkövető és díszes násznép jelenlétében Roos Adolf sátoraljaujhelyi birtokos és bányatulajdonos leányának — Klárának.

— A tea-zsur nyilvános elszámolása. A Dókus Gyuláné által nov. 19 én és dec. 3-án rendezett tea-zsurok jövedelméről a rendezőség következőképen számolt el: bevétel a két zsurból 272 korona 68 fillér, kiadás 76 korona 28 fillér, tiszta jövedelem tehát: 196 korona 40 fillér. Az elnöknő úgy a jelen voltaknak, mint azoknak, akik belépőjegyeik megváltásával és felülfizetéssel a nemes cél elérésében támogatták: ez uton is hálás köszönetet mond és kiemeli azt is, hogy Oláh Rudi és zenekara a második zsuron teljesen díjtalanul szolgáltatta a zenét. A legközelebbi zsur december 17-én, csütörtökön lesz, az elsőhöz hasonlóan a tea-felhasználása közben hangversennyel. Szünetek közt cigány játszik.

— Eljegyzés. Grünwald Jenő, az A. Bayer et Cie. prágai cég budapesti képviselője eljegyezte Némethy Bertalan leányát, Erzsikét.

— Közgyűlés. A törvényhatósági állandó népnevelési bizottság folyó évi december hó 16-án d. u. 2 órakeresztül a vármegyeháza kistermében Meczner Gyula bizotts. elnök elnöklése alatt közgyűlést tart, melynek tárgyai: A közügyi népnevelési bizottsági elnökök jelentései. Indítványok.

— Halálozás. Vitányi Bertalan szerencsi ügyvéd, vármegyénk törvényhatósági bizottságának tagja s az alsózempléni ref. egyházmegye ügyésze, Alsózemplén társadalmi és politikai életének egyik legkiválóbb férfihunyta el f. hó 5-én 57 éves korában Szerencsen. A megboldogult tagja volt Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának s általában mindenhol kivette részét a munkából, a hol közügyért kellett fáradozni. Ügyésze volt a Hegyaljái takarékpénztárnak is, mely külön gyászjelentést adott ki régi tisztviselőjének elhunytá alkalmából. Temetése dec. 7-én d. u. óriási részvét mellett folyt le Szerencsen.

— Baleset. Mauks Elemér törvényszéki bírót — mint részvételt vesszük tudomásul — súlyos baleset érte a napokban. Amint a vármegyeháza épületéből lakására akart menni, a lépcsőkön oly szerencsétlenül esett el, hogy lábszárcsontját ketté törte. A baleset érte bírót hordágyon szállították lakására, hol gondos ápolásban részesül. A baleset ért bírót városunk társadalmi köreiből nagy részvét nyilvánul meg.

— A kassai ker. iparkamara zempléni érdekű munkássága. A kassai kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűlésének jegyzőkönyve újból arról tesz tanúságot, hogy a kamara munkássága sok, zempléni érdekű dolgra is kiterjedt. Így a legutóbbi ülésen napirenden volt Sátoraljaujhely város vásártartási szabályrendeletének, a szerencs-hidasnémeti helyérdekű vasút menetrendjének ügye. Állami segélyek iránt Kócsa Mihály tokaji kosárfonó, Pász-

tor Mihály sátoraljaujhelyi építész s a tokaji kosárfonó iskola által benyújtott kérvények intézettek el. — Erdekes a kamarai iroda egy hónapi munkájának kimutatásáról szóló jelentés, mely szerint zempléni érdekek összefüggőleg felterjesztéseket intézett a kamara a keresk. miniszteriumhoz Lomniczer és fia sátoraljaujhelyi börtényáros államsegélye, valamint Fedorcsák János nagymihályi s Horváth Pál homonnai mesterek segélye ügyében. Iparjogi véleményeket adott az iroda a bodzásujlaki kérményseprő testület kettéválasztása s Triebel Simon homonnai lakosnak a padlófényezés, mint ipari foglalkozásnak való minősítése ügyében. — Ezenkívül a kamarai iroda temérdek leiratot, átiratot s megkeresést intézett zemplénvármegyei érdekű dolgokban is az egyes hatóságokhoz.

— Uj fogyasztási szövetkezet. Sátoraljaujhelyben új fogyasztási szövetkezet alakult. A máv. gyártelep alkalmazottainak részére ugyanis szövetkezet nyílt meg, mely tagjainak fűszer és élelmiszer szükségleteit fogja kielégíteni. A szövetkezet helyisége a Rákóczi-utcán lesz elhelyezve.

— Gyermektelep Tállyán. Dr. Máthé Gábor, a kassai állami gyermekmenhely igazgató-főorvosa e napokban látogatta meg a vidéken tartásra kiadott gyermekeket. Hivatalos körutja alkalmával Tállyán megalakította a telep bizottságot, amiből következik, hogy az ottani vezető körök buzgóságának sikerülni fog a Hegyalja e szép és egészséges fekvésű városában állami gyermekmenhely létesítése, melyet bizonyára a belügyi kormány is segélyez, ha a társadalom buzgólkodását látja e nemes cél érdekében.

— Vándorló cégtáblák. Ismét lábra kapott egy büntetendő rossz szokás városunkban, mit nagyrészt az éjjeli mulatóhelyek eredményeznek. Fiatal, duhaj kompániák haladnak végig énekelve, az éjszakai csendet háborítva az utcákon, elhagyva az egyes éjjeli mulatóhelyeket. Mámoros fiatal emberek gorombáskodnak az őket rendre intő rendőrszemekkel, sőt utóbb már arra is vete-mednek, hogy másoknak érzékeny anyagi kárt is okozzanak. Legujabban az egyes üzlet cégtáblák kicsérélése jött divatba, s az ügyvéd arra ébred, hogy házán a szülésznő cégtáblája lóg, a fűszerkereskedő meg arra, hogy boltja az éj folyamán tejesarnok lett. Az ilyen vétkező önkényeskedés azonban viccenek sem jó, ha pedig komolyan fogjuk fel, arra semmiestre sem, hogy valaki érettségéről tegyen ez által bizonyosságot. A rendőrségnek kötelessége ezeket a rakoncátlanok éjjeli alakokat szigorúan megbüntetni s a bűnösöket, kik többnyire éjszakai fiatal emberek, kitanítani arra, hogy tisztelettel kell lenni mások érdeke s tulajdona iránt. A sátoraljaujhelyi rendőrségen most is folyik ilyen irányban nyomozat több, előadódott esetből folyólag s kétségtelen, hogy eredményre is fog vezetni.

— A Függetlenségi Kör házi-estélye — amint már közöltük — folyó hó 13-án, vasárnap lesz megtartva. A mulatságon megjelenő közönség szórakoztatására Novák Gyula főrendező kabaret-et fog rendezni, melyen több jeles helyi műkedvelő lép fel. A kabaret táncmulatság követi. Belépődíj a „Magyar Király” szálloda tánctermében tartandó mulatságra személyenként 1 korona. Családjegy 2 korona.

— Szénlopás az állomáson. Közöltük már, hogy a sátoraljaujhelyi állomásfőnökség feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az állomási szénrakodó helyről nagymennyiségű szént loptak el. A rendőrség a feljelentésre meg is indította a nyomozást, mely részben sikerre is vezetett, amennyiben a rendőrség sok helyen talált nagymennyiségű szént elraktározva, melynek tulajdonosai nem tudták igazolni tulajdonjukat. Még a nyomozás folyt, már is újabb

feljelentés érkezett a rendőrséghez az állomásfőnökségtől, hogy a szénkészlétet újból megdézsmálták ismeretlen tolvajok. A rendőrség erre széleskörű intézkedést tett, hogy a szénlopás ne ismétlődhessék s a vasut tetemes kárt ne szenvedjen. Hihető, hogy a rendőrségnek sikerülni fog az egész tolvajszövetkezetet letartóztatni, mert kétségtelen, hogy az állomási szénrakodó hely megdézsmálása egy egész tolvajszövetkezet lelkiismeretét terheli.

— Lövöldöző betörők. A sátoraljaujhelyi rendőrség szaporításának s újjászervezésének sajnos, csak általunk felszínre tartott kérdéséből újból aktuálisá teszik a legutóbbi napok eseményei. Amire még nem volt példa rendőrségi bűnkronikánkban, két éjjel egymásután történt meg Sátoraljaujhelyen, hogy ismeretlen betörők az öket elriasztó rendőrszemeket revolverlövésekkel fogadták. Folyó hó 8-án Weiszberg Herman koresmájába akartak behatolni ismeretlen tettesek s tervük sikerült volna is, ha a Csörgői uton járó rendőrszem el nem riasztja őket. A betörők négyen voltak s a rendőrszem ötször lőtt rájuk üldözés közben, mire azok is revolverlövészel feleltek vissza s így elmenekültek. Valóságos harc volt ez az utca csendjében s ez az eset is arra kell, hogy ösztönözze az illetékes köröket, hogy rendőrségünk szaporításáról sürgősen gondoskodjanak, míg nem állandósul a betörők uralma. Tegnapelőtt Szopkó István rendőrszemre is rálőtt ismeretlen tettes a Rákóczi utcán. Ha ez így fog haladni: nagyon szomorú kilátásaink vannak a város polgárságának élet s vagyonbiztonságára nézve. Kétségtelen, hogy tizenkettedik órája ütött rendőrségünk szaporításának, mert ha ez így tart, a csekély számú rendőrség nem fogja teljesíthetni feladatát a kívánatos mérvben. Tenni kell már ez irányban is végre valamit.

— A tokaji róm. kath. templom építése. A tokaji rk. templom újjáépítésére hirdettet árlejtést folyó hó 7-én d. e. tartották meg a sátoraljaujhelyi kir. pénzügyigazgatóságnál, minthogy szóban levő egyháznak kegyura a m. kir. pénzügyminiszterium, s ez fedezi az átépítés tetemes költségeit. Az árlejtés iránt nagy érdeklődés nyilvánult, mert úgy az ottani vidékről, mint Sátoraljaujhelyből s Budapestről is több jövevény építési cég nyújtott be ajánlatot, melyek felett a kir. pénzügyigazgató elnöklésével egybeülő szakbizottság folyó hó 12-én fog dönteni.

— Baleset az állomáson. Karella András hivatalosolgát, ki a sátoraljaujhelyi nagyállomás pályaudvarán egy vasuti kocsi akart felszállani, baleset érte. A sikos lépcsőn ugyanis megsiklott úgy, hogy lábát törte. A baleset f. hó 7-én történt. A szerencsétlenül járt munkást beszállították a közkórházba.

— Uj ipartelep vármegyénkben. Egy új mézskőbánya részvénytársaság alakulása rövid időn belül meg fog történni. Folyó hó 3-án Andrássy Sándor gróf, egy főmérnök s több érdekelt uri ember a barkói mézskő-hegyet megtekintették, hogy a szükséges technikai berendezés elhelyezéséről tökéletes méréseket eszközöljenek. Az új mézskőbánya üzembe helyezése sok szegény embernek biztosítaná a mindennapi kenyerét felvidékünkön s nagyban hozzájárulna a kivándorlás csökkentéséhez.

— Vasutasok nem lehetnek szociáldemokraták. A kereskedelmi kormányrendelet adott ki, melyben a magyar vasutasoknak megtiltja a szociáldemokrata párt szervezeteiben való részvételt s kijelenti, hogy akik szociáldemokrata szakszervezetben vagy

agitációban részt vesznek, állásukat azonnal elvesztik.

— Knopfler Sándor nyug. tanító a német nyelvet a legjobb módszer szerint tanítja. A német beszéd, a konverzáció alapos begyakorlására is ad külön magánórákat. — Lakása Jókai-utca 2. sz. alatt van.

Már megjelent a „Zemplén Naptára” és kiadóhivatalunkban kapható. Ára 1 korona.

— Eladó zongora. Egy rövid, keresztthoros, 7 oktávás zongora eladó. Cím a kiadóhivatalban.

— Minden gyermekszobában hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legízletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió”, mely egyike a legjobb tápanyaggyógyeszeknek. Kapható a gyógyszerárakban.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembe-ötölő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Étvágy és álom

visszatér s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védi a halászt — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Szerda: Tanítónő.

Csütörtök: Doktor ur.

Péntek: Milliárdos kisasszony. (Zóna előadás.)

Szombat: Bálkirálynő.

** A Csókkirály. (Bemutató előadás.) El Alkmaarban egy daliás csipkeverő legény, a falu leányainak kedvelt Miskája, ki beleszeret egy gazdag tulipántermelő leányába. A fiu azonban szegény s a leány atyja nem egyezik bele a házasságba. A daliás legény hirtelen eljut egy szép, de gyermektelen királynő fölébe is, meglátogatja s az első találkozás után arra a határozatra jut, hogy a szegény, de csinos csipkeverőnek leendő hivatása trónörökös adni Flandriának. Nielson főkomornyikra bizza az udvar a discret kérdés elintézését. Nielson jól csinálja dolgát. A csipkeverő poharába álomitalt tölt, s mire a mámor eloszlik, a csipkeverő a Chateau Mont Noirben egy vadász-kastélyban arra ébred, hogy ő a király. Először azt hiszi, hogy esztét veszítette, de az összetanult környezet elhitheti vele, hogy ő király s a királynő férje. Lassankint beletörődik sorsába a csipkeverő. A királynő ajakáról lopott csókknak, a mámorok egy boldog éve következik s mikor megszületik a trónörökös, a feladatát teljesített csipkeverő legényt újból visszavizik Alkmaarba. Az alkmaari utcán ébred fel a király, a csókkirály arra, hogy újra az, a mi volt, s nem tudja, hogy ez, vagy a másik élete volt-e álom. De az udvar megjutalmazza szolgálatait: gróffá, gazdaggá teszi s így elveheti első szerelmét Erzsikét, a tulipántermelő leányát. Ez az ügyes mese van feldolgozva a folyó hó 5-én s 6-án bemutatott operette librettójának Stojanovics fülbe-mászó muzsikájával. A Polgár szintársulat folyó hó 5-én mutatta be a méltán nagyszerű darabot városunk színházlátogató közönségének s a sikert, melyet a szezon e nagyszerű darabja reprezentált nemcsak az ügyes, vonzó meséjü darab, s a kedves zene vonta ki, de az előadás is, melyben a darab meglevenült. Mindenekelőtt

ki kell emelnünk a darab valóban csinos kiállítását, melyre Polgár igazgató minden alkalommal gondot fordít, a kifogástalan rendezést s a pedáns összjátékot. A címszerepet Jászai Mariska adta s ebben a szerepben szerencsésen érvényesült a művész rutinja, tehetsége. A Csókkirály Miskája olyan szerep, melyben az alakítás természeténél fogva érvényre juthatnak mindazon kiválóságok, melyek Jászai Mariska tulajdonai. Az ensemble igazán eltörpült mellette e szerepben, jóllehet nem volt szereplő, ki feladatának meg nem felelt volna. És ez még értékesebbé teszi sikerét. Szabolcsi Jozsefin, mint királynő volt vonzó jelenség s ének-számai, különösen Jászai Mariskával énekelte második felvonásbeli kettőse lett kedvező fogadtatásra. Beleznai ép így megállta helyét, de az összjáték teljes hatásának emeléséhez hozzájárultak Szőregh, Kertész is, Ágotay coupleival, Thurzó Margit táncával, Marton Mihály s a női kar. Kétségtelenül nagyszerű előadásról kell beszámolnunk, s ha a darab zenéjében vannak is régen ismert melódiák, az általános hatást ez egyáltalán nem rontja le. A darabot ugyanezen szereposztásban f. hó 6-án megismételték újból szép számú közönség előtt hasonló sikerrel és eredménynyel.

** Reprizek. Folyó hó 7-én a „Svihákok,” folyó hó 8-án pedig a „Katalin” operetteket elevenítette fel a társulat szép számú közönség előtt, jó előadásokban. Ugy a 7-iki, mint a 8-iki előadás iránt szép érdeklődés nyilvánult meg a közönség részéről, bár a premierek szokott közönségét nem láttuk nagy számban a két előadásban. A két repriz közül különben a Svihákok (zónaelőadás lévén) bérlétszűnetben ment.

** Délutáni előadások. A délutáni előadásokat rendszerint nem tesszük bírálat tárgyává. Az ünnepnap délutánján tartott előadásoknak rendszerint olyan ugyanis az ünnepi hangulatuk, hogy nem lehet és nem szabad komolyabb bírálat tárgyává tenni. Pedig emlékszünk időkre a Komjáthy-regime alatt, mikor ezek a délutáni előadások komoly missziót töltöttek be s olyatón lettek rendezve, hogy az ifjuságnak szórakoztatva — tanító,

előadásai voltak s valósággal művelő hatásuk volt az ifju nemzedék lelki-letére. És volt azért szép közönség is. Hogy ez az idő elmúlt, az sajnálatos ugyan, de tekintettel arra, hogy a délutáni előadások az új generációnak az igazgatóra nézve jövedelmezőbbek — eltekintünk ettől. Azt azonban nem hagyhatjuk már szó nélkül, hogy ezek a délutáni előadások — ha ugyan szabad ennek nevezni — hovatovább arra lesznek hivatva, hogy színészeink maguknak csináljanak komédiát. Tisztelet a kivételeknek! Volt alkalmunk legutóbb is egy ilyen ünnepi előadást végigélni, s ha e délutánon az ügyelő a szereplőket egyenkint kétszer-háromszor nem jegyezte fel: akkor lelkiismeretlenül teljesíti kötelességét. A színészt úgy szeretjük, ha tiszteletet tud parancsolni hivatásának. Ne engedjenek a színpadon a színészek se egymással, se a közönséggel.

NYILT TÉR.*)

Mindazon t. ismerőseim- és barátainknak, kiktől az idő rövidsége miatt személyesen nem bucsuzhattam el, ez uton mondom Istenhazádot; s kérem egyszersmind, tartsanak meg emlékükből és jó barátságukban.

Marczinkó József, kassai rk. hitoktató.

*) E rovat alatt közölték nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Lapunk azon t. munkatársait, akik karácsonyi lapszámunk részére közleményeket szántak — felkérjük, hogy azokat szerkesztőségünk címére legkésőbb folyó hó 15-ig beküldeni sziveskedjenek.

L. Sárospatak. A küldeményt karácsonyi számunk fogja hozni.

P. I. Helyben. A küldeményt megkapjuk s mindegyik a maga helyén kerül sorra.

Laptulajdonos:

Éhler Gyula.

H I R D E T É S E K.

Földbirtokosok figyelmébe!

A Franck Henrik Fiai-féle kassai pótkávé gyár igazgatósága a mezőgazdaságnak egy új ágát: a

cikória (katánk-gyökér) termesztését

ajánlja kísérleti mivélésre.

A nyers anyag 1909. évben métermázsánként 3 K. 70 fill.-nyi árban, 3% sulylevonással vétetik át ab „rakodó állomás” és a gyárudvarban konstatált tisztasuly értéke azonnal készpénzben kifizettetik.

Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál a gyári igazgatóság.

Kassán, 1908. november 28-án.

FRANCK HENRIK FIAI.

V. 88/5. 1908.

Árverési hirdetés.

Alólírott bírói kiküldött, mint végrehajtó, ezennel közhírré teszi, hogy Eichenbaum Henrik nagymihályi s Fleischer és Társa kassai bejegyzett cég végrehajtóknak, meg nem nevezett varannói lakos végrehajtást szenvedett elleni 64 kor. és 373 kor 15 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében végrehajtást szenvedettnél lefoglalt s 720 koronára becsült több rendbeli

szobabutor, gépek satbiből álló ingóságok nyilvános bírói árverésen eladatnak s árverési határidőül 1908. évi december hó 14-ik napjának d. u. 2 órája Varannó városába végrehajtást szenvedett lakásához kiütetik s arra a venni szándékozók ezennel meghívottak.

Kelt Varannón, 1908. évi november hó 28-án.

Sztankó László, kir. jb. irodatiszt, mint kik. végrehajtó.

Tagos birtok

Sátoraljauhely rt. város közelében 26 hold eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Sátoraljauhelyben, Andrassy-utca 30. szám.

Eladó

kévésbé használt két kocsiszánka

egyik egy lóra, a másik két lóra való

Czím a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiu tanonczul

felvétetik **Bánóczy Kálmán** süttődjében Sátoraljauhely.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Eladó

pecsenyének való 40 darab Yorkskéri, angol javított, 9 hónapos malacz együtt vagy egyenként is, Báró 'Sennyey Géza ur csörgői uradalmában.

SALGÓTARJANI
KŐSZÉNÁNYA RÉSZV.-TÁRSULAT

szén termékei (szobafutési és ipari czélokra)

KLÁR ÉS NEUMAN cégnél
SÁTORALJAUJHELY

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott **kovács-szén** és **koks**, valamint **porosz brikett** kapható.

643/1908. szám.

Faarverési hirdetemény.

A vámosujfalui ev. ref. egyház Vámosujfalu határban fekvő erdejében levő hat parcellába osztott fatömeget f. évi december hó 18-án délelőtt 9 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános szóbeli árverésen eladja.

Az 1. parcella kikiáltási ára	91 kor.	24 fillér.
A 2. " " "	167 "	98 "
A 3. " " "	156 "	81 "
A 4. " " "	124 "	93 "
Az 5. " " "	129 "	76 "
A 6. " " "	74 "	59 "

Az árverés parcellánként történik s az árverés előtt a becsérték 10%-át az árverezők kézpénzben letenni tartoznak.

A kihasználási s egyéb feltételek a sátoraljauhelyi m. kir. járási erdőgondnokságnál és Vámosujfaluban a lelkészi hivatalban megtekinthetők.

Vámosujfaluban, 1908. december hó 6-án.

Köröskényi István,
ev. ref. lelkész.

Eladó szőlőkaró.

Gálszécsen, a vasút melletti raktár-telepünkön nagyobb mennyiségű 2 méter hosszú **tölgy szőlőkaró** van eladó.

Markovics testvérek, Gálszécs.

Tüzifa eladás.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy a helybeli vasuti állomáson

I. rendű száraz bük hasáb tűzifából

állandó raktárt tartok, s azt megrendelésnél köbméterenként **kirakva** szállítom. Egész vagonnak (100 méter-mázsza) ára **150 korona**, beszállítás **16 korona**.

Megrendeléseket elfogad: **Krausz Sámuel** Kazinczy-utca. **Moskovits Herman** posztó kereskedő Rákóczi-utca. **Krausz Herman** cipő kereskedő Széchenyi-tér.

Tisztelettel
Lefkovics Dávid,
tüzifa kereskedő Kossuth-utca 25.

3188/1908. tk. szám.

Hirdetemény.

Aranyospatak község urbéri erdő elkülönítése folytán a község telekkönyve az urbéri közös erdőre vonatkozólag az 1869. évi 2579. sz. illetve 45041/89. és 10320/904. sz. rendeletekhez képest részlegesen átalakított és ezzel egyidejűleg, mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886: XXIX. t.-c., az 1889: XXXVIII. t.-c. és 1891. évi XVI. törvényezikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t.-c.-ben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1909. évi január hó 21-ének d. e. 9 órájkor fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg s az új tkvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a tkvokban előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t.-c. 15-18. és 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében a szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Varannón, a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál 1908. november 26-án.

Kail Béla,
kir. járásbíró.

586/1908. végr. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. járásbíróóság 1907. évi Sp. III. 1000/4. számú végzése következtében Bumenstock F. és Fia cég javára hátrálékos 200 korona s jár., a budapesti VI. ker. kir. járásbíróóság 1908. Sp. IV. 730/3. sz. végzésével Mayer Albert javára 580 korona s jár., a honnonsi kir. járásbíróóság Fh. 708/12. sz. végzésével Léwy Mayer javára 28 korona s jár., a szegedi kir. járásbíróóság 1908. Sp. II. 793/3. sz. végzésével Brauswetter János javára 153 korona 35 fillér s jár. és végül a királyhelmezi kir. járásbíróóság 1908. Sp. 421/3. sz. végzésével Gönczy Bertalan javára 300 korona s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1272 koronára becsült szoba butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a királyhelmezi kir. járásbíróóság 1908. évi Sp. V. 72/6., V. 261/2., 445/2., 462/2., illetve V. 555/2. számú végzése folytán Nagytárkányban végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására **1908. évi december hó 18. (tizennyolcadik) napján délutáni 3 órája** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékoztók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Királyhelmez, 1908. november hó 28-án.

Udvarhelyi Béla,
kir. bir. végrehajtó.

3755/1908. végr. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sátoraljauhelyi kir. járásbíróóság 1908. évi V. 2135/1. számú végzése következtében hivatalból képviselt Varga József javára 150 kor. s jár. erejéig 1908. évi október hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 996 koronára becsült következő ingóságok u. m.: házi butor, vadász fegyver stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sátoraljauhelyi kir. járásbíróóság 1908. évi V. 2135/3. számú végzése folytán 150 kor. tőkekövetelés, ennek esedékes kamatai és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig, Sauerhelyben alperes lakásán (Andrássy-utca 49. szám) leendő megtartására **1908. évi december hó 14-ik** napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékoztók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sátoraljauhely, 1908. évi november hó 28. napján.

Rosner Imre,
kir. bir. végrehajtó.